

تحلیل نظام ساختاری و شکلی حاکم بر معماری منظر ایرانی نمونه موردی باغ موزه نیاوران تهران

نویسنده اول: نگین کیانی، دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان
نویسنده دوم: مهندس رضا عربانی نژاد، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان
نویسنده سوم: دکتر محمد مهدی گودرزی سروش، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان

چکیده

تاریخ منظر ایرانی مملو از حضور پدیده ای به نام باغ ایرانی به عنوان یک محصول فرهنگی از تعامل سازنده بین انسان و طبیعت پیرامون به وجود آمده است. هدف کلی باغ ایرانی وصول وهم نشینی با طبیعت است. آنچه بیش از هر چیز در تقویت نقش عناصر اصلی سازنده باغ ایرانی در سازمان هویتی باغ موثر است، نظام حاکم بر ساختار کالبدی و فضایی عناصر سازنده باغ ایرانی است. همه باغ‌های ایرانی دارای ویژگی‌های مشترکی هستند که می‌توان با مطالعه فضا و الگوهای به کار رفته در آنها عناصر موجود را شناخته و از نظر نشانه و نمادشناسی بررسی شدند. این عناصر شامل لایه‌های اصلی‌تر در باغ ایرانی هستند. عناصر اصلی شامل آب، گیاه، زمین و فضا می‌باشند که در باغ‌های متفاوت حضوری ثابت دارند. لایه‌های فرعی (عناصر فرعی) دربرگیرنده ساختار فضایی و وجوه متفاوت عناصر در باغ می‌باشد. هیچکس فکر باز گرداندن الگوی باغ ایرانی به صحنه برنامه ریزی و طراحی محیط زیست شهری در ایران نیست و یا اگر هست کاری از پیش نمی‌برد در این پژوهش سعی بر آن شده است با کنکاش و بررسی در ساختار باغ‌های ایرانی و شکلی حاکم بر معماری منظر ایرانی، ونحوه انتظام فضایی و شفافیت بصری، استفاده از هویت گذشته معماری در کالبد امروزی، در محیط باغ فراهم گردد. نمونه موردی فرهنگسرای نیاوران تهران برگرفته از باغ - موزه ایرانی در دوره معاصر اشاره کرد. این پژوهش در مرحله اول (ماهیتی نظری) دارد و سپس به (تحقیقی کاربردی) نظر دارد؛ لذا در مرحله اول در حوزه مبانی نظری، روش تحقیق (توصیفی - تحلیلی) است که در مرحله تحلیل آن از (روش تحلیل فرمی) بهره گرفته شده است. در ضمن از (روش اسنادی) با ابزار گرد آوری داده مبتنی بر مطالعات کتابخانه ای استفاده شده است. از روش فرا تحلیل نیز برای جمع بندی مطالعات و نتایج مرتبط با طراحی برای موزه (در فضاهای فرهنگی تفریحی) بهره برده است.

واژه‌های کلیدی: نظام ساختاری، باغ ایرانی، منظر ایرانی، معماری ایرانی، ساختار کالبدی